

3. 2

18

ORATIO
DE
PRIMIS SVEVORVM CAESARIBVS
CONRADO III
ET
FRIDERICO I
QVI
CIVITATEM
NORIMBERGENSEM
ORNARVNT ET AMPLIFICARVNT

HABITA

AB

ERHARDO CHRISTOPHORO BEZZELIO

Gymnas. Aegid. Audit.

A. O. R. clō Iō cccxxxii mense Novembr.

Norimbergae typis Arnoldianis

Q *Valem in feracis culminibus Cragi
Aut in supremi montibus Algidi
Idaque uernanti iugisque
Caucaeseis gelidoue in Haemo*

*Pulcram ante laetis frondibus ilicem
Ornumque celsam sed ualida Noti
Caurique uentorum procella,
Turbine praecipitante, stratam*

*Post Solis aestum mitis et aerem
Faustique caelum sideris ex nouo
Radici ausu germinantem
Laetius uberiusque ramis*

*Fastigiatis surgere cernimus
Qualemue Pindi uerticibus super
Densisque Parnassi frutetis
Umbriferisque Heliconis oris*

*Laurum ante uernis floribus editam
Cedrumque ferri uiribus, ictibus
Ac strage trunci uulneratam
Post radios iterum serenos*

*Fotusque terrae numine prosperos
Laurum iacentem non sine gaudiis
Ex umbilico stirpis altae
Pulcrius explicuisse frondes*

*Verisque honores conspiciamus novos
Longeque lateque egregium decus
Videmus et ramos superbos
Crescere in aetherium cacumen:*

*Talem uidemus, ringite liuidi,
Talem stupemus, credite posteri,
Hanc hanc paternam ciuitatem,
Noridos imperialis urbem*

*Sat ante multis casibus ignium
Ferrique acuti uiribus improbis
Diroque militum furore,
Stragibus excidiisque uastis*

*Per fata rerum noxia tristium
Laesam ac repressam, saepius obrutam
Longisque desertis iacentem
Pernicieque graui sepultam*

*Tandem auspicato Numinis optimi
Regisque Regum lumine prospero
Summoque Caesarum bonorum
Iudicio placidoque nutu*

*Inter piorum iubila ciuium
Florere sedem Teutoniae sacram
Gratamque Musis ciuitatem
Laetius altius intuemur,*

*Quaenam ista, gratus scire animus cupit,
Sunt maximorum nomina Principum,
Qui iam paternae ciuitati
Noridos eximie fauebant?*

*Est ille magni pectoris Hercules
CONRADVS aucto nomine tertius
Sueuaque gente procreatus,
Martius egregiusque Caesar*

*Parique summae laudis adorea
Est alter ortus stemmate Sueuico
Primusque Regum FRIDERICVS,
Strenuus intrepidusque Princeps,*

*Qui cum priori Fratris Patris sui
Pios fidelis Noridos incolas
Largis bonorum publicorum
Dotibus amplificare coepit.*

*Huc ergo, quotquot uel patriae salus
Vel ciuitatis fulgida dignitas
Splendorue delectauit auctus,
Huc alacres hilaresque promptis*

*Venite linguis, ceu pietas iubet,
Venite pleno pectoris impetu,
Venite cum plectris canoris
Ac meritas resonante laudes!*

Sed

*Sed unde uobis par meritis sonus?
Phoebus loquentes increpuit lyra:
Quid parua Germanum per aequor
Pandere carbasa num licebit!*

*Quid culpa uestri deterat ingeni
Tot maximorum nomina Caesarum
Laudesque uirtutum supremas
Vocibus imminuat remissis?*

*An inde fas est, dum tenuis lyrae
Plectrique parui uiribus impotens
Camena uulgatas per artes
Verba negat socianda chordis,*

*Fas est et aequum, carpere liuidas
Obluiones dentibus improbis
Exempla tot benignitatis
Totque piae monimenta famae?*

*Quid ergo? surgat dicere tibia
Regina longum Calliope melos,
Seu uoce nunc mauult acuta
Seu fidibus citharae Phoebi,*

*Aut blandus Orpheus Threiciam fidem
Ventos morantem lataque flumina
Quercusque robustas mouentem
Pierio moderetur ausu*

*Aut ille sumat barbiton aurcum
Alcaeus heros, qui mala, qui fugam,
Pugnas et exactos tyrannos
Carminibus cecinit stupendis!*

*Sic digna tantis uatibus emicat
CONRADIANI gloria nominis:
Sic FRIDERICIANA uirtus
Per memores celebranda fastos.*

*Sed ut benignum conuenit omnibus
Laudare Solem: quid liceat meis
Chartis inornatos silere
Noriacae patriae Statores?*

*Dicam ergo, quantum sensu animus pio
Quantumque sancti copia pectoris
Fidesque possit, rite dicam
Simplicibus modicisque uerbis*

*Diuina rerum facta perennium
Et splendorum lumina munerum,
Queis Principes uirtutis altae
Fulgida nomina consecrarunt*

*Aeternitati. Salue igitur mihi,
CONRADE, forti Castore fortior,
Heroibus maior togatis
Caesaribusque prior sagatis:*

*Qui post secundi fata Lotharii,
Quum scepra regni Teutonici lubens
Volensque fausto plurimorum
Consilio Procerum suprema*

Celsique honorem susciperes throni,
Ducem potentem uiribus arduis
Magnoque spiritu frementem
Atque animos nimios gerentem*

* *conf.* Jacob Paul von Gundling in *Geschichten und Thaten Kaiser Conrad des dritten* pag. 3-17. Köhlers *Teutsche Reichs-Historie* pag. 164. Struuii *Syntagma Historiae Germanicae* pag. 506. Zahns *Reichs-Historie III Theil* pag. 205. *Allgemeines Historisches Lexicon* sub *Conrado III.* Pfessingeri *Vitriarius illustratus* Tom. I pag. 568, 569. *Add. Annales Mullneriani* sub *Conrado III.* *Add. Treskovu de rebus a Conrado III gestis.* I. C. Artopoci *Diff. de originibus et incrementis gentis Suenicae*

Henricum acerbas pectoris inuidi
Minas et iras ex odio tui
Nec non simulates coquentem,
Rebus et ominibus Superbum

Fidorum aperto fulmine Principum
Larga ex ducatus, nominis, ordinis
Ac uirium possessione
Iureque gnaute expulisti *

Quique hinc ualentem robore militum
Fretumque multo consilio Ducem
Fratrisque uindicem tumentem
Pluraque splendida comminanti

Rerumque fatis dulcibus ebrium
Welfum insolentem pectore strenuo
Iustoque uicisti triumpho
Bellaque fortiter obruisti! **

Quid de Bohemis hostibus efferis
Ac de Morauis terrificis loquar;
Qui sorte prospera tumentes,
Ceu fera diluuiis quietos

Irritat amnes et pecus et domos
Stirpesque raptas non sine montium
Clamore uoluit, sic per hostes
Indomitis animis ruebant

Pragamque regni praecipuum caput
Iuncto suorum robore militum
Ferroque cingebant et armis
Obsidioque graui tenebant?

Sensere, quid mens, rite quid indoles
Nutrita faustis sub penetralibus,
Quid uis parentis FRIDERICI ***
In iuuenem sibi procreatum

Diuina posset: fulmine nam tuo
Diros Bohemos implacidum genus
Magnis fatigasti ruinis
Ac superus sine clade uictor

Belli secundis usque laboribus
Fractisque in imum uiribus hostium
Laudes et optatum sacratio
Imperio decus arrogasti. ****

Sed ut benignum praeteream tui
Nutus fauorem, quem solida fide
Albertus Vrsus bellicosi
Marchio pectoris emerebat, *****

Tribusque uerbis ut memorem sacri
Dirique belli fata miserrima,
Quae TUTE per terras et undas
Casibus implicitus subibas, *****

Turbas

- * *conf.* Jacob Paul von Gundling in *Geschichten und Thaten Kaiser Conrad des Dritten* pag. 17-34. Köhlers *Teutsche Reichs-Historie* pag. 166. Struuii *Syntagma Historiae Germanicae* pag. 507. Sahn's *Reichs-Historie III Theil* pag. 208. *Allgem. Hist. Lexicon l. c.* Pfessingeri *Vitriarius illustratus Tom. I* pag. 569. Herr von Bünau in dem *Leben Friederichs I* pag. 17.
- ** *conf.* Jacob Paul von Gundling *l. c.* pag. 36-40. Köhler *l. c.* p. 167. Struuius *l. c.* p. 509. Sahn *l. c.* p. 210. *Allg. Hist. Lexicon l. c.* Pfessingerus *l. c.* pag. 570.
- *** *conf.* Jacob Paul von Gundling in *Geschichten und Thaten Kaiser Conrad des Dritten* pag. 9 s. IV. Pfessingerus in *Vitriario illustrato Tom. II* pag. 341. Struuii *Syntagma Historiae Germanicae* pag. 454 not. †. Sahn in der *Reichs-Historie III Theil* pag. 206.
- **** *conf.* Jacob Paul von Gundling *l. c.* p. 40. Struuius in *Syntagm. Historiae Germanicae Diff. XVII s. VI* pag. 512. Sahn in der *Reichs-Historie III Theil* pag. 213 s. III.
- ***** *conf.* Jacob Paul von Gundling *l. c.* pag. 44. Sahn *l. c.* p. 209 s. II. Köhler *l. c.* pag. 166 et p. 171. Struuius *l. c.* s. III p. 508 et 509. Pfessingerus in *Vitriario illustrato Tom. II* p. 61. *Sc. Allgem. Historisches Lexicon sub Alberto Vrs.* *conf.* Freyeri *Historia Vniuersalis* pag. 679. *Sagittarii Historia Marchiae Soltwedelensis. Koeleri Diff. de Pribezlan seu Henrico Rege Brandenburgico* pag. 11.
- ***** *conf.* Jacob Paul von Gundling *l. c.* p. 48-111. Pfessingerus in *Vitriario illustrato Tom. I* p. 570. Köhler *l. c.* p. 169. Struuius *l. c.* s. IX p. 513. Sahn *l. c.* s. IV p. 216. *Allg. Hist. Lex. sub Conrado III. Molleri Dissert. de expeditionibus cruciatis s. XVI-XX.*

*Turbas in ipso Teutoniae sinu
 Contra tuorum uiscera ciuium
 Longe diuque saeuientes
 Atque animos odio furentes*
*Viresque anbelo sanguine turgidas
 Et insolentes milite spiritus
 Irasue, quae procudit enses
 Ac miseras agitauit urbes,*
*Constanti et alto praeditus et cato
 Magnoque et aucto robore pectoris,
 Ceu monstra succrescentis Hydrae
 Fortiter obruta sopiisti*
*Guelphique acerbi facta minantia *
 Plenosque saeuis fraudibus impetus
 Frangens et Henrici Leonis **
 Ausa domans inimica nostro*
*Regno salutem, iuris et ordinem
 Rectum et uagantis fraena licentiae
 Bellique semoto furore
 Otia publica reddidisti. ****
*Sic gens tuorum postera ciuium
 Plenis honorum muneribus tuas,
 CONRADE, uirtutes in aeuum
 Per titulos memoresque fastos*
*Aeternat ultro, maxime Principum;
 Sic, diue Caesar, consilii tui
 Vim singularem uimque fortis
 Pectoris intrepidique cordis*

*Iustumque et tenacem propositi modum
 Ac praemiorum splendida munera
 Vitamque clericis probatam
 Laudibus elogiisque maectat. *****
*At queis fauorem praecipue tuum,
 CONRADE clemens, nominibus uocat
 Quibusque uerbis TE Statorem,
 TE meritum Patriae Parentem,
 TE ciuitatis mirificum suae
 Altorem et urbis strenuum Amyntora
 Collaudat applaudensque honorat
 Casta, fidelis et alma Noris?*
*Struatne celsas artificum manu
 Aegyptiorum Pyramides uirum,
 Miras et insanas laboris
 Aut operis pretiique moles?*
*Ponatne formas aut statuas tuo
 Vultu micantes, quae referant TIBI
 Post fata uitam spiritumque
 Perpetuamque uigore famam?*
*Sumatne Regum praemia fortium,
 Incisa magnis marmora litteris
 Diuique Traiani columnam
 Ac ueteris monimenta Romae?*
*Non illa gaudet nominibus tuis
 Dicare rerum munera grandium,
 Quae longa consumit uetustas;
 Sed nitidis potiora signis*

A 3

Exempla

- * *conf.* Jacob Paul von Gundling l. c. pag. 105. Zahn l. c. pag. 212. Röbler l. c. pag. 168. Struuius l. c. pag. 511 et 512. Allgemeines Historisches Lexicon sub Guelpho VI. Pfeffingeri in Vitriario illustrato Tom. II p. 444.
- ** *conf.* Jacob Paul von Gundling l. c. pag. 113. Struuius l. c. pag. 511 et 512. Zahn l. c. pag. 212. Pfeffingerus in Vitriario illustrato Tom. II pag. 160, 161. Allgemeines Historisches Lexicon sub Henrico Leone. Herr von Büchau in dem Leben Friederichs I. pag. 18. Schurzschleischii Diss. de Henrico Leone; Sagittarii Historia Bardeuici cap. VI et VII et Sagittarii Historia antiqua Lubecensis cap. III et Historia med. a cap. I - III.
- *** *conf.* Struuius l. c. pag. 519 §. XIII. Zahn l. c. pag. 235. Pfeffingerus in Vitriario illustrato Tom. I pag. 571.
- **** *conf.* Jacob Paul von Gundling l. c. pag. 124. Pfeffingerus in Vitriario illustrato Tom. I pag. 569 et 571. Zahn l. c. pag. 205: ubi uerba allegantur ex Willermo Tyrensi, qui Conradum dicit uirum pium, misericordem, generositate insignem, uita et moribus per omnia commendabilem.

Exempla donat : carmina Principum
Testes bonorum, carmina nominum
Aeterna summorum tropaea
Noris amata sacrare gestit.

Sic ergo rerum, maxime Caesarum,
In posterorum saecula ciuium
Rerum ferent laudes tuarum
Carminē Noriades Camenae:

Qui ciuitatem stragibus oblitam
Vastis ruinis, excidio, situ,
Squalore tesquorum iacentem
Ruderibusque diu sepultam

Fausto bonorum lumine siderum
Ex sordidorum puluere casuum
In tecta promotam superbi
Culminis alta resuscitasti;

Qui latiore Noridos ambitum
Fecisti ab aucto tramite moenium
Fossisque, castellis et altis
Vndique turribus extulisti;

Qui restitutam sic patriam nouis
Illuminasti cultibus aedium
Fanisque templorum resectis
Aut meliore nitore sartis

Hortisque pulcro germine consitis
Gratoque campi flore uirentibus
Summisque tectorum decoram
Culminibus bene reddidisti

Ciuesque nostros imperio datos
Priscoque semper munere liberos
In iuris usum uindicasti
Tempore continuo manentem; *

Qui Noribergae praeterea nouae
Auxisti honores ciuibus additis
Largoque confluxu uirorum
Nobilium decus attulisti; **

Qui tunc supremi iudiciis fori
Arcique castroque et nemorum fauis
Siluisque praefectos statuto
Munere gnauiter ordinasti;

Qui, quod benignis dux fidei sacrae
Bernhardus Abbas laudibus extulit,
Aegidiana sedis aedem
Scotigenis monachis dicatam

Longe uocatis et specie crucis
Sanctae nitentem largus honoribus
Celsaeque dignitatis usu
Pignoribusque remunerasti; ***

Qui ciuitatem denique patriam
In singularis commoda gloriae
Vultus tui mitisque nutus,
Ceum placidus radiis Apollo,

Nitore et almo lumine gratiae
Felicitasti quique etiam trium
Compluriumque curiarum
Ac Procerum numerosorum

Splendore

- * *conf. Annales Mullneriani sub Conrado III. Historische Nachricht von Nürnberg pag. 22. Des S. R. Reichs-freye Stadt Nürnberg pag. 9. Wagenfeil in Commentat. de Ciuitate Norimbergensi pag. 22. Sagittarius in Historia antiqua Ciuitat. Norimberg. Cap. IV §. 5. Meisterlinus in Chronico Norimbergensi pag. 47, 48, 51 Tom. IIX Reliqu. MSC. Io. Petri de Ludeuwig. Add. Singularia Norimbergensia pag. 187. Historia Diplomatica Norimbergensis A. 1219 Sect. III p. 140, 141.*
- ** *conf. Annales Mullneriani sub Conrado III. Historia Diplomatica Norimbergensis A. 1219 Sect. III pag. 142. Historische Nachricht von Nürnberg pag. 25.*
- *** *conf. Annales Mullneriani sub Conrado III. Meisterlinus in Chronico Norimbergensi p. 50, 51. Singularia Norimbergensia pag. 385. Historia Diplomatica Norimbergensis Ann. 1219 Sect. III pag. 75, 108 et Sect. IV pag. 143. Historische Nachricht von Nürnberg pag. 24. Sagittarius in Historia antiqua Norimbergae Cap. IV §. V. Wagenfeilius in Commentatione Ciuitatis Norimbergensis pag. 23, 74 &c.*

Splendore summo luceque fulgida
Clarorum auito nomine Principum
Cultuque rerum maximarum
Noriacam bene ciuitatem

Per cultiores imperii tui
Partes et urbes, nam uoluit DEVS,
Ceusidus inter astra magnum
Condecorare uolens beasti.*

Post fata tanti tristia Caesaris
Hem qualis offert sese animo meo
Virtus et alti fortitudo
Pectoris ingenique celsi

Quantamque lucem Principis optimi
Semperque magni gloria Caesaris
Dispergit extendens ad ortum
Solis ab Hesperio cubili?

Videtis? an me ludit amabilis
Gaudentis error? non animo uagor:
Cerno stupens Heroa cerno
Scipiadis animosiozem,

Constantiozem, creditis? Vlpio,
Augustiozem Caesare Iulio,
Ottone Magno celsiozem
Ac supero Carolo priorem.**

TE sic fidelis Teutoniae Parens
Ciuesque et urbes imperii sacri
Mirantur expaudentque ciues
Italiae dominaeque Romae;

TE, qui profundum Danubium bibunt,
Medusque bellax et profugus Scythes,
Te Thraces infidique Graeci
Sanguineo didicere bello;

TE Danus et qui dissimulat metum
Burgundus audax, TE Bauarus ferox,
TE caede gaudentes Poloni
Compositis uenerantur armis,

O'qua supremus Sol habitabiles
Illustrat oras, maxime Principum
Regumque, FRIDERICE, primis
Nominibus titulisque maior! ***

TV namque Danos turbine ciuico
Dissentientes ac sibimet sua
Vineta caedentes quieti
Rege dato bene reddidisti. ****

TV, quum per Alpes, fortis ut Hannibal,
Robusto et acri milite praeditus
Multoque defunctus labore
Saluus in Italiam uenires,

Prudenti

* *conf.* *Annales Mullneriani sub Conrado III.* *Historische Nachricht von Nürnberg pag. 22.* *Singularia Norimbergensia pag. 381, 389, 403, 409.* *Historia Diplomatica Norimbergensis Sect. III ad Ann. 1219 pag. 108, 109.* *Waldstromeri Oratio de Curia Norimbergae habitis p. 21, 22.*

** *conf.* *Hahn in der Reichs-Historie III Theil pag. 241.* *Add. Herrn Heinrichs von Bünaus Probe einer genauen und umständlichen Teutschen Kaiser, und Reichs-Historie oder Leben und Thaten Friedrichs I Römischen Kaisers pag. 10*

*** *conf.* *Herrn Heinrichs von Bünaus Leben und Thaten Friedrichs I Römischen Kaisers. Hahns Reichs-Historie III Theil, VI Cap. Struuii Syntagma Historiae Germanicae Dissert. XVII. Köhlers Reichs-Historie IV Period. Cap. V. Pfessingeri Vitriarius illustratus Tom. I pag. 572 Sc. et Ricci Repertorium in Pfessingerum sub Friderico I. Barbarossa. Allgemeines Historisches Lexicon sub Friderico I. Annales Mullneriani sub Friderico I. Koeleri Dissertatio de familia Staufensi J. H. Boeckleri Dissertatio de Sacro Romano Imperio. Martius de praecipuis antiquioribus litterarum Maccenatibus.*

**** *conf.* *Heinrich von Bünaus l. c. pag. 12-14. Hahn l. c. §. 2. Struuius l. c. p. 525. Köhler l. c. p. 174. Pfessingerus l. c. Tom. I p. 126, 424, 576. Allgem. Histor. Lexicon l. c.*

Prudenti et alto consilio et graui
Dextra minaces atque animo feros
Ciues et urbes bellicosas
Sub tua tunc iuga subdidisti

Romaeque turbas bellaque tristia
Largo malorum sanguine ciuium
Iustaue clade sopiisti
Iuraque sic tua uindicasti. *

Reuersus illinc non sine gaudio
Primaque summae laudis adorea
Victor togatus ac sagatus
Otia Teutoniae Parenti

Inter ferorum pectora ciuium
Et incolarum corda rebellium
Bellique priuati labores
Suppliciiis grauibusque poenis

Sanctaeque legis foedere publico
Iustoque pacis nobilis ordine,
Diuine Caesar, restituta
Perpetuo stabilire nosti. **

Nosti et Polonos dissidio graui
Secum furentes menteque perfida
Bellum nouantes commouere
Pacis ad obsequium fidemque. ***

Iam si per Alpes montibus editas
Rursus sequemur militiam tuam,
Quum TE graui succendit ira
Vrbs opibus Ligurum superba,

TE ceu leonem pectore uiuido
Fortique in ursos aut rabidos lupos
Aut in reluctantes dracones
Non sine numine praeliantem

Experta uidit, TE stupuit simul
Deiicta bello, dum capitis minor
Supplexque factorum suorum
Crimina flebiliter piauit.

Sic fracta uirtus Italiae manus
Viresque et arces atque animos TIBI
Submisit et ciues minaces
Turpe solum tetigere mento. ****

Non ergo laudem posteritas tuam,
Inuicte Caesar, carminibus canat:
Qui bella pacasti cruenta
Quique etiam sacra iura regni

Prudentum acuto consilio uirum
Factoque legum firmiter ordine
Iustoque poenarum rigore
In ueterem reuocasti honorem? *****

Sed aucta turbis urbs Ligurum nouis,
Vt Hydra secto corpore firmior
Surrexit infandoque pacem
Rite datam uiolauit ausu

Fidemque fregit Caesaris optimi
Summamque factis turpibus et malis
In se uocauit ultionem,
Vt mediis bene praeparatis

Iunctisque

* Heinrich von Büchau l. c. p. 29-51. Hahn l. c. §. 4. Struuius l. c. §. XXII. Köhler l. c. p. 181.
Pfeffingerus l. c. Tom. I pag. 576, 577. Allgemeines Historisches Lexicon l. c.
** conf. Heinrich von Büchau l. c. p. 52-56. Hahn l. c. pag. 316. Struuius l. c. §. XXIII. Köhler
l. c. p. 178. Pfeffingerus l. c. Tom. I. pag. 577. Allgemeines Historisches Lexicon l. c.
*** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 61-62, 68-70. Hahn l. c. p. 251. Struuius l. c. §. XXVI.
Köhler l. c. p. 180. Pfeffingerus l. c. Tom. I pag. 580, 130, II, 490. Allg. Hist. Lexicon l. c.
**** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 84-92. Hahn l. c. pag. 260. Struuius l. c. §. XXXII.
Köhler l. c. p. 182. Pfeffingerus l. c. Tom. I. p. 580. Allgemeines Historisches Lexicon l. c.
***** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 92-97. Hahn l. c. pag. 317. Struuius l. c. §. XXXIII.
Köhler l. c. p. 183. Pfeffingerus l. c. p. 580. Allgem. Histor. Lexicon l. c. Add. C. G. Schvvar-
zii Programma ad Waldstromeri Orationem de Curia Comitissque Norimbergae habitis pag. 90.

Iunctisque et armis celsa animi tui,
Auguste, uirtus fortiter hostium,
Rebelliumque saeuientes
Detereret premeretque uires

Arcesque et urbes obsidio graui
Clausas teneret, dira etiam fame
Vexaret ac ciues superbos
Milite debilitaret aucto

Tandemque flexo poplite supplices
Multaret omnes exilio uago
Vrbemque tot turbis patentem
Stragibus, excidiis, ruinis

Mersoque in imum pondere moenium
Inter bonorum iubila pectorum
Plaususque uictricis cateruae
Funditus obtegeret iacentem. *

Hinc in paternam Teutoniam redux
Quantam per urbes pectore sedulo
Curam gerebas pro tuorum
Vita, animis, opibus, salute,

Benigne Caesar; qui studio graui
Momenta belli, summa negotia
Rerumque iura publicarum
Imperiique decus sacrati

Contra malignas Pontificum minas
Prudentiorum consilio uirum
Nutuque Principum bonorum
Fortiter egregioque nisu

Sic uindicasti, sicque uiriliter
Comitiorum mirifica fide
Sanctoque consensu probasti,
Vt tua laus meriti perennet. **

Quid plura scribam? Deficeret dies
Viresque et ausus deficerent mihi:
Si cuncta consignare uellem;
Quae stabili uegetoque sensu

Firmoque aheni pectoris impetu
Mentisque diuo consilio grauis
Per Italos hostes nefandis
Fraudibus insidiisque plenos,

Per tot rebelles totque homines malos,
Per tam superbas, tam uarias uices
Sortemque fortunae malignam
Herculeis humeris ferebas; ***

Quaeque ad fouendam Teutoniae bonae
Tranquillitatem bellaque ciuium
Acresque sedandos tumultus
Conciliis habitis agebas. ****

B

At

* conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 97-148. Zahn l. c. pag. 263. Struuius l. c. §. XXXV et XXXVI. Köhler l. c. pag. 187. Pfessingerus l. c. pag. 583. Allgemeines Hist. Lexicon l. c.

** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 148-186. Zahn l. c. pag. 269, 270 sub not. ggg. et pag. 284, 285. Struuius l. c. §. XL et XLII. Köhler l. c. pag. 184. Pfessingerus l. c. pag. 583 et 584 itemque pag. 134 et 135. Allgemeines Hist. Lexicon l. c.

*** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 186-204. Zahn l. c. pag. 270 et 284. Struuius l. c. §. XLIII. Köhler l. c. pag. 185. Pfessingerus l. c. pag. 584, 585 itemque 153. Allgemeines Historisches Lexicon l. c.

**** conf. Heinrich von Büchau l. c. pag. 205-226. Zahn l. c. pag. 273. Struuius l. c. §. XLIV pag. 556-558 Köhler l. c. pag. 180. Pfessingerus l. c. pag. 135, 136, 137. Allgemeines Histor. Lexicon l. c.

At quanta fati saeuities trucis
Iam surgit in TE, maxime Principum?
Quantaefatigant TE procellae
Impuidos animos gerentem?

TE militantem deseruit fides
Henrici anbeli Saxoniae ducis;
TE praeciantem fors iniqua
Cladibus obruit ac repressit;

TE, si uel unquam credere fas erit,
Superbientis Pontificis furor
Aut horrido uexauit ausu
Aut habuit male destitutum.

Sed alta mentis, quae uiguit tuo
In corde, uirtus pulcrrior extitit:
Dum TV per hanc necessitatem
Magnanimum caput extulisti.*

Illinc in almae Teutoniae sinum
Multo calentem sanguine ciuium
Reuersus, o benigne Caesar,
Tristia composuisse bella

Motusque facto turbine ciuicos
Iraeque caussas et uitia et modos
Ludumque fortunae grauesque
Principum amicitias et arma

Large profusis uncta cruoribus,
Periculosaee plenum opus aleae
Finire quaesisti per ignes
Suppositos cineri dolofo **

Tandemque, ut alti sanguinis Hercules,
Qui mente forti, consilio et manu
Monstrum leonis aut gigantis
Sustulit exuuiisque uictum

Nudauit heros, sic animo et minis
Iactoque summi fulmine roboris
Firmatus Henricum Leonem
V.ribus insolitisque belli

Fatis et auctis diuitiis ferum
Magnisque et altis spiritibus trucem
Cristasque semper erigentem
Atque opibus nimis frementem

Germanicorum nomine Principum
Post curiarum iussa minacia
Honore priuatum supremo
Culminibusque gradus in imos

Deiectum et omni praesidio fere
Terrarum in amplis Teutoniae locis
Faustoque caelo destitutum
Frangere, subdere gestiisti. ***

Sic

* conf. Heinrich von Bübau l. c. pag. 226-247. Zahn l. c. pag. 274 et 285. Struuius l. c. §. XLVI et XLVII. Köhler l. c. pag. 185 et 186. Pfeffingerus l. c. pag. 585 et 586 itemque 137 et 138. Alls gemeines Hist. Lexicon l. c. Add. C. A. Heumanni Dissert. Historica fabulam de Friderico I. Imp. a Pontifice Rom. pedibus conculcato refellens. Sed Wagenfilius in Diss. iuris publici catalogum exhibens imperatorum, qui post Francicos regnarunt, pag. 17 affirmat. Weismannus in Introduct. Hist. Sacr. N. T. Saec. VII pag. 810. Contra uero apologiam scripsit pro Friderico I Ludouicus Liebhardus in Diss. Remi Diss. qua ostenditur, fabulam esse calcasse collum Friderici I Alexandrum III Pontificem Romanum, Hofmanni Diss. de tyrannica ignominia, quam Friderico I intulit Alexander III. Add. Annales Mullneriani sub Frid. I. Ludouigii Reliqu. MSC. Diplom. Tom. IIX pag. 215

** conf. Heinrich von Bübau l. c. pag. 247-259. Zahn l. c. pag. 294, 293. Struuius l. c. §. XLIIIX Köhler l. c. pag. 176. Pfeffingerus l. c. pag. 586 itemque 139. Allgemeines Histor. Lexicon l. c.

*** conf. Heinrich von Bübau l. c. pag. 247-278. Zahn l. c. §. IX pag. 290. Struuius l. c. §. XLIIIX. Köhler l. c. pag. 176, 177. Pfeffingerus l. c. pag. 586 itemque pag. 139 et 140. Tom. II p. 145-187. Allgemeines Histor. Lexicon sub Friderico I et Henrico Leone.

*Sic TE sagatum, sic adamantino
Fulgore Martem uidimus igneum:
Sic TE togatae dignitatis
Nomine uidimus eminentem.*

*Iam TE superbo Caesaris omnium
Splendore summi, lumine maximi
Pompaeque nunquam non stupenda
Conspicuum licet intueri:*

*Dum conuocatis undique Principum
Germanicorum coetibus in diem
Moguntiarum Curiarum
Iure statum bene prospereque*

*Laetus tot inter iubila Teutonum
Cultique et orbis gaudia Filios
Virtutis haeredes paternae
Militiae dederas equestri. **

*Sic larga semper de meritis tuis,
Auguste constans, Teutoniae tuae
Spes creuit augmentumque sumsit
Plusque animo sibi praeparauit.*

*Sed fata rerum tristia, tristia,
Inuisa honori nobilis imperi
Spem faustitatis laetioris
Accelerant refecare longam:*

*Quum TV sepultis undique motibus
Largaeque pacis munere ciuibus
Totius Europae tributo
Foederibusque ratis statuto ***

*Bellum inchoares militiae sacrae
Interque laurus praemia splendidae
Dextrasque uictrices secundis
Ausibus immorereris cheu! ****

*Quis tanta summi funera Principis
Non lacrumarum flumine lugeat
Laudemque Caesaris probatam
Saecula in ultima prosequatur?*

*Hinc grata nostrae Teutoniae Parens
TE consecrauit, Caesar amabilis,
Aeternitati per supremos
Ac meritos titulos honorum.*

B 2

Quid

* *conf.* Heinrich von Bünau l. c. pag. 278-288. Zahn l. c. pag. 278. Struuius l. c. §. XLIX
Köhler l. c. pag. 179. Pfeffingerus l. c. pag. 573 et 586. Allgemeines Histor. Lexicon l. c.

** *conf.* Heinrich von Bünau l. c. pag. 288-31. Zahn l. c. p. 278 et 316 Struuius l. c. §. L-§. LIII.
Köhler l. c. pag. 187 et 188. Pfeffingerus l. c. pag. 586. Allgemeines Histor. Lexicon l. c.

*** *conf.* Heinrich von Bünau l. c. pag. 316-337 Zahn l. c. pag. 298 etc. Struuius l. c. §. LIII
Köhler l. c. pag. 188. Pfeffingerus l. c. pag. 143, 587 et II pag. 345. Allgemeines Histor.
Lexicon l. c. Add. Molleri Disput. de expeditionibus cruciatis §. XX - XXVII et Artoposi Dissert. de
Friderici I Imperatoris expeditione in terram sanctam.

Quid inde ciues Noridos optimae
Agant fideles quidue animo pio
Benignitati singulari
Principis egregii reponant ?

Quid? tanta uestri, sic pietas iubet
Fidesque poscit, nomina Caesaris
Seruate saeculis posterorum
Temporibusque remotiorum:

Quod ille uestrae moenia Noridos
Totamque et urbem conciliis suis
Praesentiaque curiarum
Concelebrauit et ampliauit *

Functusque ibidem rite negotiis
De publicorum nomine munerum,
De iure regali sacrorum
Deque Italo patrioque bello

Legumque cultu, pacis et otio
Rebusque longe pluribus imperi
Defunctus ille Noribergae
Nomina splendidiora fecit

Nostramque ab ipso stamine liberam
Suaque semper, ringite liuidi,
Immunitate gloriantem
Caesaris imperiique sedem **

Largo fauoris praecipui bono
Ac liberalis numine gratiae
Promouit, auxit, prosperauit
Muneribusque beaui urbem.

Sic ergo Noris patria ciuitas
A FRIDERICI lumine fulgido,
Ceu Luna per stellas micantes,
Splenduit enituitque semper.

* *conf. Annales Mullneriani sub Friderico I. Historia Diplomatica Norimbergens, ad Ann. 1219. Sect. III pag. 110. Singularia Norimbergensia pag. 416 etc. Oratio Waldstromeri de Curii Norimbergensibus pag. 24 etc. Meisterlinus in chronico Norimbergensi pag. 54, C. G. Schuuarzii Programma XVIII de Comitibus Norimbergae religionis causa habitis. Heinrich von Büchau Leben und Thaten Friedrichs des I pag. 63, 64. 186, 214, 271, 284, 316. Pfeffingerus in Vitriario illustrato Tom. I pag. 135, 136. Sachs Reichs: Historie sub Friderico I pag. 316. Struuius in Syntagmate Hist. Germ. Dissert. XVII §. L. Sagittarii Dissert. de Norimberga Cap. V §. I-VII*

** *C. G. Schuuarzii Epistola de Norimberga imperiali etc. quae annexa est orationi Waldstromerianae de Comitibus Norimbergae habitis. Falkenstein in Antiquitat. Nordgauens. Tom. II Cap. XI p. 410. Add. Commentatio singularis de Norimberga semper libera. C. G. Schuuarzii Lemmata quaedam Antiquitatum Norimbergensium. Vid. omnino Historia Diplomatica Norimb. Sect. IV A, 1219 et Singul. Norimbergens. Sect. XIII.*

Acclamatio

Perge Camenarum studiis seruire politis,
Quo tua te uirtus sedulitasque uocat!
Perge animo maiora sequi per culmina Pindi,
Quae tibi sat fructus deliciasque ferent!
Sic tua, BEZZELI, succrescent commoda large:
Sic mea de studio spes uiget usque tuo.

Nur z.T. Film möglich? Repro-dat.
05.06.03 ✓

Datum der Entleiherung bitte hier einstempeln!

SLUB DRESDEN

3 0361223

